

Μουσικό Σχολείο Θεσσαλονίκης
Εξεταστική περίοδος Μαΐου-Ιουνίου 2025

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΤΑΞΕΩΝ Α΄, Β΄, Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Πίνακας Περιεχομένων

ΜΑΘΗΜΑ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

1. Α΄ γυμνασίου

1.1. ΜΟΥΣΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ (ΓΡΑΠΤΑ).....3

1.2. ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΡΑΞΗ (SOLFÈGE - ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ)..... 4

2. Β΄ γυμνασίου

2.1. ΜΟΥΣΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ (ΓΡΑΠΤΑ).....5

2.2. ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΡΑΞΗ (SOLFÈGE - ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ)..... 6

3. Γ΄ γυμνασίου

3.1. ΜΟΥΣΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ (ΓΡΑΠΤΑ).....7

3.2. ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΡΑΞΗ (SOLFÈGE - ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ)..... 8

ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει προφορική και γραπτή εξέταση στην παρακάτω ύλη ανά τάξη:

1. Α΄ γυμνασίου

1.1. ΜΟΥΣΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ (ΓΡΑΠΤΑ)

1.1.1. Τονικό Ύψος

- Νότες στο κλειδί του σολ και στο κλειδί του φα
- Αποστάσεις γειτονικών φθόγγων:
 - Τόνος
 - Ημιτόνιο
 - Τριημιτόνιο
 - Εναρμόνιοι φθόγγοι
 - Ταυτοφωνία
- Αναγνώριση και σχηματισμός ημιτονίων, τόνων, τριημιτονίων κι εναρμόνιων φθόγγων.

1.1.2. Ρυθμός

- Ρυθμικές αξίες φθογοσήμων
- Ρυθμικές αξίες παύσεων
- Παρεστιγμένες – δις παρεστιγμένες ρυθμικές αξίες
- Συγκοπή
- Αντιχρονισμός
- Μουσικά μέτρα
 - απλά
 - σύνθετα
 - σύνθετα ομοειδή
 - σύνθετα μικτά

1.1.3. Κλίμακες

- Μείζονες κλίμακες με διέσεις και υφέσεις
 - Εύρεση οπλισμού, δεσπόζουσας και προσαγωγέα στις μείζονες κλίμακες
 - Εύρεση ημιτονίων στις μείζονες κλίμακες
- Μεταφορά μελωδίας από μία μείζονα τονικότητα σε μία άλλη
- Μεταφορά μελωδίας από το κλειδί του σολ στο κλειδί του φα και αντίστροφα

1.1.4. Μουσικοί όροι που δηλώνουν

- το tempo και τις αλλαγές στο tempo
- τη δυναμική και τις αλλαγές στη δυναμική
- τους τρόπους εκτέλεσης.

1.2. ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΡΑΞΗ (SOLFÈGE - ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ)

1.2.1. Ρυθμική Ανάγνωση

- Alain Grimois, *Leçons progressives de solfège*, Vol. II. Lecture de notes και solfège rythmique από τα μαθήματα: 2, 3, 4 και 6.

1.2.2. Μελωδική Ανάγνωση

- Henri Classens, *Le Solfège des Débutants*, Κλειδί Φα. Ασκήσεις αρ. 16, 19, 22, 23, 24, 29, 30, 40, 41, 43, 44, 46, 47, 48 και 49.

2. Β΄ γυμνασίου

2.1. ΜΟΥΣΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ (ΓΡΑΠΤΑ)

2.1.1. Διαστήματα

- Γενικοί όροι:
 - Βάση, κορυφή διαστήματος
 - Αρμονικά, μελωδικά διαστήματα
- Μέγεθος διαστήματος:
 - Απλά και σύνθετα διαστήματα
- Είδος διαστήματος:
 - Καθαρά, μικρά, μεγάλα, ελαττωμένα και αυξημένα διαστήματα
- Εναρμόνια διαστήματα
- Φυσικά διαστήματα
- Αναγνώριση διαστημάτων όλων των ειδών
- Αναστροφή διαστημάτων όλων των ειδών
 - Αναγνώριση και σχηματισμός διαστημάτων μεγαλύτερων της 4^{ης} με τη βοήθεια της αναστροφής
- Σχηματισμός διαστημάτων όλων των ειδών με δοσμένη βάση ή κορυφή
- Μετατροπή είδους διαστήματος

2.1.2. Ελάσσονες κλίμακες

- Σχετικές κλίμακες
- Οι μορφές της ελάσσονας τονικότητας:
 - Φυσική, αρμονική, μελωδική ελάσσων
- Σχηματισμός ελάσσονας κλίμακας από δοσμένο φθόγγο
- Ελάσσονες κλίμακες με διέσεις
- Ελάσσονες κλίμακες με υφέσεις
- Ομώνυμες κλίμακες

2.1.3. Μεταφορά μελωδίας σε διαφορετική κλίμακα (*transporto*)

- Μεταφορά σύντομου μελωδικού αποσπάσματος σε άλλη κλίμακα

2.2. ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΡΑΞΗ (SOLFÈGE - ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ)

2.2.1. Μελωδική ανάγνωση

- 10. Henri Classens, Ton de Sol Majeur, 1. (Μελωδική ανάγνωση)
- 12. Henri Classens, Ton de Sol Majeur, 2. (Μελωδική ανάγνωση)
- 14. Henri Classens, Ton de Sol Majeur, 3. (Μελωδική ανάγνωση)
- 18. Henri Classens, La Mesure (simple) à 3/8, 2. (Μελωδική ανάγνωση)
- 20. Henri Classens, La Mesure (simple) à 3/8, 3. (Μελωδική ανάγνωση)
- 22. Henri Classens, MESURE à 6/8, 1. (Μελωδική ανάγνωση)
- 24. Henri Classens, MESURE à 6/8, 2. (Μελωδική ανάγνωση)
- 26. Henri Classens, Ton de La Mineur, 1. (Μελωδική ανάγνωση)
- 28. Henri Classens, Ton de La Mineur, 2. (Μελωδική ανάγνωση)
- 32. Henri Classens, LA MESURE (composée) à 6/8, 1. (Μελωδική ανάγνωση)
- 34. Henri Classens, LA MESURE (composée) à 6/8, 2. (Μελωδική ανάγνωση)
- 36. Henri Classens, LA MESURE (composée) à 6/8, 3. (Μελωδική ανάγνωση)
- 38. Henri Classens, MESURE à 6/8 avec des silences, 2. (Μελωδική ανάγνωση)

2.2.2. Ρυθμική Ανάγνωση:

- 11. Grimoire II, Leçon 07, LECTURE DE NOTES. (Ρυθμική ανάγνωση)
- 15. Grimoire II, Leçon 10, LECTURE DE NOTES. (Ρυθμική ανάγνωση)
- 17. Grimoire II, Leçon 10, SOLFÈGE RYTHMIQUE. (Ρυθμική ανάγνωση)
- 21. Grimoire II, Leçon 14, SOLFÈGE RYTHMIQUE. (Ρυθμική ανάγνωση)
- 25. Grimoire II, Leçon 15, SOLFÈGE RYTHMIQUE. (Ρυθμική ανάγνωση)
- 27. Le petit solfège, RYTHME, 1, TRIOLETS. (Χτύπημα του ρυθμού με το ένα χέρι, χτύπημα του παλμού με το άλλο)
- 29. Le petit solfège, RYTHME, 2, Indépendance rythmique dans la lecture. Battre le rythme avec un crayon dans chaque main. (Χτύπημα του ρυθμού με ένα μολύβι σε κάθε χέρι)
- 31. Le petit solfège, RYTHME, 3, Indépendance rythmique dans la lecture. Battre le rythme avec un crayon dans chaque main. (Χτύπημα του ρυθμού με ένα μολύβι σε κάθε χέρι)
- 33. Le petit solfège, RYTHME, 4, Indépendance rythmique dans la lecture. Battre le rythme avec un crayon dans chaque main. (Χτύπημα του ρυθμού με ένα μολύβι σε κάθε χέρι)
- 35. Le petit solfège, RYTHME, 5, Indépendance rythmique dans la lecture. Battre le rythme avec un crayon dans chaque main. (Χτύπημα του ρυθμού με ένα μολύβι σε κάθε χέρι)

2.2.3. Ακουστική ικανότητα:

- Ακουστική αναγνώριση διατονικών διαστημάτων
- Μελωδική εκφορά διατονικών διαστημάτων με δοσμένη βάση ή κορυφή

3. Γ' γυμνασίου

3.1. ΜΟΥΣΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ (ΓΡΑΠΤΑ)

3.1.1. Συγχορδίες

- Συγχορδίες στις μείζονες και ελάσσονες τονικότητες:
Διαστηματική δομή, είδη, συμβολισμοί, θέση στις βαθμίδες της εκάστοτε κλίμακας
- Κατασκευή συγχορδιών:
Κατασκευή συγχορδιών όλων των ειδών, με δοσμένη θεμέλιο, τρίτη ή πέμπτη
- Μετατροπές συγχορδιών:
Μετατροπές συγχορδιών σε όλα τα υπόλοιπα είδη, με σταθερή θεμέλιο, τρίτη ή πέμπτη
- Εύρεση μειζόνων και ελασσόνων κλιμάκων στις οποίες ανήκει δοσμένη συγχορδία

3.1.2. Στοιχεία Αρμονίας

- Αναστροφές συγχορδιών:
 - Ευθεία κατάσταση, πρώτη και δεύτερη αναστροφή τρίφωνων συγχορδιών.
 - Αρίθμηση, αναγνώριση και κατασκευή δεδομένης αναστροφής.
- Μελωδική θέση και διάταξη συγχορδίας:
 - Ανοιχτές, κλειστές και μικτές θέσεις θεμελίου, τρίτης ή πέμπτης
- Τα είδη κίνησης των φωνών:
 - Ευθεία, παράλληλη, πλάγια και αντίθετη κίνηση
- Η τετράφωνη χορωδιακή γραφή: Οι τέσσερις φωνές της μικτής χορωδίας:
 - εκτάσεις
 - διπλασιασμοί
 - διάταξη και τρόπος γραφής τους σε σύστημα δύο πενταγράμμων
- Αρμονικοί και μελωδικοί περιορισμοί στην τετράφωνη χορωδιακή γραφή:
 - Μη αποδεκτά μελωδικά διαστήματα
 - παράλληλες 5ες και 8ες
 - αντιπαράλληλες 5ες και 8ες
 - ευθείες και τονισμένες 5ες και 8ες
 - υπερβάσεις, υπερπηδήσεις, διασταυρώσεις
- Σύνδεση κύριων συγχορδιών σε ευθεία κατάσταση:
 - Σύνδεση όλων των κύριων συγχορδιών σε ευθεία κατάσταση με πλάγια και αντίθετη κίνηση
 - Η ιδιωματική σύνδεση δεσπόζουσας – τονικής με κάθοδο του προσαγωγέα σε εσωτερική φωνή ή με κατάληξη σε ελλιπή τονική.

- Εναρμόνιση δοσμένης μελωδίας και δοσμένου μπάσου με τις κύριες συγχορδίες.

3.2. ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΡΑΞΗ (SOLFÈGE - ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ)

3.2.1. Μελωδική ανάγνωση:

- ΜΣΘ, Δίφωνες Μελωδικές Ασκήσεις, 33. (Μελωδική ανάγνωση της μίας φωνής και ταυτόχρονη εκτέλεση της άλλης στο πιάνο)
- ΜΣΘ, Δίφωνες Μελωδικές Ασκήσεις, 44. (Μελωδική ανάγνωση της μίας φωνής και ταυτόχρονη εκτέλεση της άλλης στο πιάνο)
- ΜΣΘ, Δίφωνες Μελωδικές Ασκήσεις, 53. (Μελωδική ανάγνωση της μίας φωνής και ταυτόχρονη εκτέλεση της άλλης στο πιάνο)
- ΜΣΘ, Δίφωνες Μελωδικές Ασκήσεις, 62. (Μελωδική ανάγνωση της μίας φωνής και ταυτόχρονη εκτέλεση της άλλης στο πιάνο)
- ΜΣΘ, Δίφωνες Μελωδικές Ασκήσεις, 85. (Μελωδική ανάγνωση της μίας φωνής και ταυτόχρονη εκτέλεση της άλλης στο πιάνο)
- ΜΣΘ, Δίφωνες Μελωδικές Ασκήσεις, 99. (Μελωδική ανάγνωση της μίας φωνής και ταυτόχρονη εκτέλεση της άλλης στο πιάνο)

3.2.2. Ρυθμική Ανάγνωση:

- Grimoire II, Leçon 16, LECTURE DE NOTES. (Ρυθμική ανάγνωση)
- Grimoire II, Leçon 16, SOLFÈGE RYTHMIQUE. (Ρυθμική ανάγνωση)
- Grimoire II, Leçon 18, LECTURE DE NOTES. (Ρυθμική ανάγνωση)
- Grimoire II, Leçon 18, SOLFÈGE RYTHMIQUE. (Ρυθμική ανάγνωση)
- Grimoire II, Leçon 21, LECTURE DE NOTES. (Ρυθμική ανάγνωση)
- Grimoire II, Leçon 21, SOLFÈGE RYTHMIQUE. (Ρυθμική ανάγνωση)
- Grimoire II, Leçon 24, LECTURE DE NOTES. (Ρυθμική ανάγνωση)
- Grimoire II, Leçon 24, LECTURE DE NOTES. (Ρυθμική ανάγνωση)
- Grimoire II, Leçon 26, LECTURE DE NOTES. (Ρυθμική ανάγνωση)
- Grimoire II, Leçon 26, SOLFÈGE RYTHMIQUE. (Ρυθμική ανάγνωση)
- Grimoire II, Leçon 28, LECTURE DE NOTES. (Ρυθμική ανάγνωση)
- Grimoire II, Leçon 28, SOLFÈGE RYTHMIQUE. (Ρυθμική ανάγνωση)

3.2.3. Ακουστική ικανότητα:

- Ακουστική αναγνώριση τρίφωνων συγχορδιών όλων των ειδών, σε ευθεία κατάσταση
- Μελωδική εκφορά τρίφωνων συγχορδιών όλων των ειδών, σε ευθεία κατάσταση, με δοσμένη τη θεμέλιο